

оподаткування аграрного сектору частково гальмує та обмежує можливості розвитку сільських громад, не дозволяючи їм ефективно використовувати фіскальну і регулюючу функції оподаткування, перешкоджаючи розвитку чесної та повноцінної конкуренції форм господарювання на селі [4].

Всі вищенаведені чинники свідчать про необхідність реформування системи оподаткування сільськогосподарської діяльності, перш за все з метою забезпечення її ефективної ролі у досягненні тактичних і стратегічних цілей розвитку аграрного сектору економіки на найближчу перспективу [5]. Для того, щоб оптимізувати роботу галузей сільгосп підприємств, в першу чергу потрібно реформувати законодавчо-нормативну базу України у сфері оподаткування на принципах ліберальності, чіткості і загальнообов'язковості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сіренко Н. М. Бюджетно-податкове стимулювання інноваційного розвитку аграрного сектора економіки / Н. Сіренко, О. Мельник // Економіст. – 2013. – № 4. – С. 28-32.
2. Полторак А. С. Оцінка податкових ризиків в системі економічної безпеки підприємств / А. С. Полторак, Ю. В. Волосяк // Економічний часопис-XXI. – 2016. – № 158 (3–4(2)). – С. 35-38.
3. Виробництво основних сільськогосподарських культур у 2015 році [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року [Електронний ресурс] : постанова від 19.09.07 р. № 1158 / Кабінет Міністрів України. – Режим доступу до ресурсу : <http://sta-sumy.gov.ua>.
5. Боднар О. А. Умови і чинники регулювання соціально-економічного розвитку / О. А. Боднар // Економічні науки. Серія “Облік і фінанси”. Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. – Випуск 11 (41). – Ч. 2. – 2014. – С. 52-59.

УДК 351:338.43

ДЕРЖАВНЕ ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Гусаренко В. В., студентка групи Б 3/2

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Полторак А. С.

Миколаївський національний аграрний університет

Аграрний сектор є особливим сектором економіки України, відповідно, його розвиток має визначальний вплив на загальні тенденції розвитку

економіки країни та рівень життя її громадян. За свідченням закордонних експертів Україна належить до числа країн з найвищим рейтингом щодо потенційних резервів агропромислового виробництва. Це зумовлено тим, що на Україну припадає майже третина запасів чорнозему та близько 27% орної землі в Європі. Крім того, Україна має вигідне географічне положення, родючі ґрунти, багаті традиції землеробства, сприятливий клімат, освічених та працьовитих селян, достатньо розвинуту транспортну інфраструктуру.

Проблемі вдосконалення державного фінансового регулювання аграрного сектора економіки приділяли увагу такі дослідники як Н. Сіренко [1], Ю. В. Алескерова [2], А. В. Зеленський [3], Д. А. Міщенко [4] та інші. Враховуючи наявні проблеми аграрного сектора, питання пошуку напрямів удосконалення фінансового регулювання залишається вкрай гострим.

Фінансове регулювання варто розглядати як складову частину механізму державного регулювання економіки, що передбачає фінансовий засіб впливу на соціально-економічний розвиток держави шляхом стимулювання концентрації фінансових ресурсів у одних суб'єктів та обмеження доступу і приросту фінансових ресурсів у інших, використовуючи відповідні форми [5], методи та інструменти.

У перші роки незалежності України державні органи не здійснювали регулюючого втручання в обмінні процеси в аграрному секторі економіки, в останні ж роки ці питання загострюються і дістають певне відображення в законодавчо-нормативних актах. Так, Законом України “Про державну підтримку сільського господарства України” [6] визначено подальший розвиток аграрного сектора економіки. Головною метою здійснення фінансового регулювання аграрного сектору економіки України є забезпечення максимального обсягу виробництва валової сільськогосподарської продукції через розвиток стимулювання фінансового потенціалу аграрних підприємств.

До основних функцій державного регулювання аграрної сфери економіки належать: цільова; нормативна; стимулююча [2]; координація інтересів між товаровиробниками і споживачами; соціальна; коригуюча; формування конкурентного середовища на всіх аграрних ринках і підтримка сталого розвитку галузі; підтримка вітчизняних експортерів продовольства на зовнішніх ринках; фінансування основних напрямів науки щодо проблем розвитку галузі [3].

В результаті аналізу стану фінансового регулювання аграрного сектору економіки України було виявлено низку основних проблем, серед яких: низька ефективність сільськогосподарського виробництва; недостатній стимулюючий вплив системи оподаткування аграрних підприємств; недосконалість механізмів кредитного забезпечення; недостатне

стимулювання впровадження інвестицій в аграрне виробництво; зниження забезпеченості технікою та критична зношеність основних виробничих фондів; недосконалість інфраструктури та механізмів регулювання кон'юнктури аграрних ринків.

Оцінюючи структуру державної підтримки аграрної галузі, виявлено, що протягом 2008-2016 рр. податкові пільги займали провідне місце в загальній структурі бюджетної підтримки аграрних товаровиробників та склали близько 90% від їхнього загального обсягу [3]. Доцільно поділити заходи державного регулювання аграрного сектора на дві групи:

– спрямовані на збільшення прибутковості, рентабельності сільськогосподарського виробництва, пов'язані з підвищенням доходів сільських товаровиробників. Ці заходи у свою чергу доречно поділити на відповідні підгрупи залежно від того, як вони досягаються;

– заходи, які направлені на розвиток сільських територій (пряма безвідплатна допомога сільським товаровиробникам, розвиток несільськогосподарської зайнятості в сільській місцевості, заходи з розвитку сільських територій, які включають різні регіональні програми: з газифікації села, електро- і водопостачання, розвитку соціально-культурної сфери села) [4].

Отже, під регулюванням аграрного сектора економіки слід розуміти процес цілеспрямованого впливу на потенціал аграрних суб'єктів, що передбачає використання спеціалізованого регулюючого механізму з метою підвищення прибутковості сільськогосподарських підприємств, збільшення доходів державного бюджету та забезпечення конкурентоспроможності аграрної продукції на вітчизняних і зовнішніх ринках.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сіренко Н. М. Система державного управління інноваційним процесом в Україні / Н. М. Сіренко // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2007. – Т.1. – Спец. вип. № 3 (41). – С. 190-194.
2. Алескерова Ю. В. Державне фінансове регулювання аграрного сектора економіки / Ю. В. Алескерова // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2016. – № 4 (04). – 328-311.
3. Зеленський А. В. Фінансове регулювання аграрного сектора економіки [Електронний ресурс] / А. В. Зеленський. – 2016. – Режим доступу до ресурсу : goo.gl/BE01i8r
4. Міщенко Д. А. Аналіз методів державного регулювання аграрного сектора економіки України / Д. А. Міщенко // Наукові праці. – Державне управління – 2014. – Вип.1 (147). – С. 123-127.
5. Полторац А. С. Гармонізація державного регулювання щодо управління оборотними активами на підприємствах АПК України / А. С. Полторац // Вісник ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. – Серія : Економічні науки. – 2014. – С. 155–163.
6. Про державну підтримку сільського господарства України : закон України від 24.06.2004 р. № 49 [Електронний ресурс] / Верховна рада України. – Режим доступу до ресурсу : goo.gl/ZIDEjL